

5. De 4 Metoders indbyrdes Forhold belyst ved den grafiske Fremstilling.

(Se Figurerne Sp. 2481—84).

En overskuelig Fremstilling af, hvorledes en Fordelingsmetode virker, og en let Maade at karakterisere den paa, har man i den grafiske Fremstilling.

Fra et eller andet Punkt, O , paa en ret Linie afsættes til samme Side Stykkerne $O I$, $O II$, $O III$ o. s. v., hvis Længde forestiller (er proportional med) Partiernes Stemmetal. Saaledes angiver Stykket $O I$ 609 Stemmer, $O II$ 1822 Stemmer o. s. v. I de fundne Punkter (I , II , III . . . .) oprejses Linier vinkelret paa Grundlinien, en i hvert af Punkterne. Disse Linier benævnes i det følgende „Partiliniernes“. Derefter tegnes en Række Linier (betegnet med a , b , c o. s. v.) parallelt med Grundlinien i samme indbyrdes Afstand f . Eks, 1 cm. Disse Linier kaldes i det følgende „Mandatlinierne“. Medens Afstandene mellem samtlige Mandatlinier stadig skal være den samme, behøver den første Mandatlinies Afstand fra Grundlinien ikke at have denne Størrelse, og som det vil fremgaa af det følgende, vil den Afstand (den karakteristiske Afstand) over Grundlinien, hvori den første Mandatlinie tegnes, netop karakterisere Metoden. En ret Linie gennem O tænkes nu at dreje sig omkring O med Grundlinien som Begyndelsesstilling. Hver Gang den under denne Drejning passerer et Skæringspunkt („Mandatpunkt“) mellem Partiliniernes og Mandatlinierne, tildeles der vedkommende Parti et Mandat, og man lader da Linien dreje sig om O , saalænge til den har passeret saa mange Mandatpunkter, som der skal besættes Mandater.

Enhver af de i det foregaaende behandlede 4 Metoder er fremstillet i hver sin af de 4 Figurer. Lader man, som det finder Sted i Fig. I, den første Mandatlinie ligge i Afstanden 1 cm over Grundlinien, passerer den Linie, der drejer sig om O , først Punktet 1, dernæst Punktet 2 o. s. v., indtil 8 Mandater er besat. I dette Tilfælde, hvor „den karakteristiske Afstand“ er den samme som mellem Partiliniernes, fremstiller Figuren d'Hondts Metode. Thi Slutstillingen af den Linie, der drejer sig om O , bestemmer netop det Tal k , der ved Division ind i Stemmetallene giver de Sp. 2469 omtalte ufuldstændige Kvotienter (Mandatantal), hvis Sum er M .

Lader man derimod den karakteristiske Afstand være 0 (se Fig. II), altsaa lader den første Mandatlinie falde sammen med Grundlinien, ses det umiddelbart, at Fremgangsmaaden straks tildeler hvert Parti 1 Mandat, og at Resten tildeles Partiernes paa samme Maade som efter d'Hondts Metode. Figuren fremstiller saaledes Metode II.

I Figur IV er den første Mandatlinie tegnet i Afstanden $\frac{1}{2}$ cm fra Grundlinien (altsaa det halve af Afstanden mellem Mandatlinierne), den næste i Afstanden $\frac{2}{3}$ cm o. s. v. At dette vil give den Sainte-Laguëske Metode, følger simpelt hen deraf, at Mandatliniernes Afstand fra Grundlinien ikke længere er 1, 2, 3 . . . , men forholder sig som 1, 3, 5 . . .

Gaar man nu til Største Brøks Metode (Figur III), maa det straks bemærkes, at hvor højt eller lavt den første Mandatlinie skal lægges, afhænger af, hvormange af de største Brøker det ved Beregningen af Mandatantallene bliver nødvendigt at forhøje. For at faa dette Forhold fremstillet paa Figuren, maa man begynde med at bestemme den drejende Liniens Slutstilling; dette kan gøres ved fra O at afsætte det samlede Stemmetal ud ad Grundlinien og i det fundne Punkt at oprejse en vinkelret og ad denne at afsætte det samlede Mandattal (8)*). Forbindes det saaledes bestemte Punkt med O , haves den drejende Liniens Slutstilling. Tæller man nu, hvormange Mandatpunkter, der findes paa de punkterede Mandatlinier a , b , c (i Afstand 1, 2, 3 . . .), vil man finde samme Resultat, som Beregningen paa Sp. 2475 giver, nemlig 6. Man opsøger derfor de 2 Partiliner, der har de 2 største Rester, og sænker man derefter hele Systemet af Mandatlinier saa meget, som den sidst forhøjede Rest angiver, og paany giver sig til at tælle Mandatpunkterne paa det nye System af de fuldt optrukne Mandatlinier (a_1 , b_1 , c_1 . . .), vil man indenfor den drejende Liniens Slutstilling netop finde de 8 Mandater fordelt efter den største Brøks Metode.

Det skal nu fremhæves, at falder Anvendelsen af denne Metode saaledes ud, at alle Brøker større end $\frac{1}{2}$ skal forhøjes og alle Brøker mindre end $\frac{1}{2}$ bortkastes, vil det System af Mandatlinier, man i dette Tilfælde faar Brug for, falde sammen med

*) Af Pladshensyn er dette ikke medtaget paa Figuren.